

Zapytajcie prawników

Listy przysyłajcie na adres redakcji, z dopiskiem: „Listy do prawnika”.

KLEMENTYNA
WĘGORZ
Prawnik

MONIKA TEODORCZYK
Prawnik, partner w Kancelarii Teodorczyk & Sójka

Nasze eksperci odpowiadają na Wasze pytania dotyczące prawa pracy, rent, emerytal, spadków i darowizn oraz prawa cywilnego i rodzinnego. Otrzymujcie od Was bardzo dużo listów. Zatem czas oczekiwania na odpowiedź na naszych łamach może się wydłużyć. Przepraszamy.

Zapis w zamian za opiekę – czy to możliwe?

Opiekuję się chorym dorosłym synem. Chcę przekazać skromny majątek organizacji charytatywnej, która po mojej śmierci zajęłaby się synem. Czy to możliwe?

Bożena ze Śląska

● Tak, możliwe jest zapisanie odpowiedniej sumy w testamentie z poleceniem. Testament może Pani spisać własnoręcznie lub u notariusza. Proszę jednak pamiętać, że jeśli syn zostanie pominięty w testamencie, będzie musiał przysiąc przed sądem, że nie przysięgał od spadkobiercy wybranej przez Panią organizacji. Wobec tego Pani spisanie testamentu stanowi 1/2 udziału spadkowego, który przypadłby synowi przy dziedziczeniu ustawowym, a jeśli jest on trwałe niezdolny do pracy – 2/3 wartości tego udziału spadkowego.

Podst. prawa: art. 962 k.c.

Kiedy wnuki mogą dziedziczyć po dziadkach?

Rodzice mają własnościowe mieszkanie. Mama chce zapisać je mnie i mojej siostrze. Natomiast tata nie chce się na to zgodzić i twierdzi, że i tak po ich śmierci będzie ono moje i siostry.

Rodzice mieli jeszcze syna, który nie żyje, ale pozostawił dwoje dzieci. Mama uważa, że wobec tego wnuki też dziedziczą po swoich dziadkach. Kto ma rację?

Lucyna z Głucholazów

● Rację ma Pani matka. W pierwszej kolejności do dziedziczenia ustawowego są powołane dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek. A zatem, gdyby którejś z Pani rodziców zmarło, to do spadku będzie powołany: drugi rodzic, Pani oraz siostra, a także dzieci zmarłego brata.

Zgodnie bowiem z prawem spadkowym, gdy któryś ze spadkobierców nie dożyje otwarcia spadku (uzmarze przed spadkodawcą), to w jego miejsce do dziedziczenia powołane są dzieci.

Natomiast po obgu rodzicach będącymi dziedziczyć:

- Pani – 1/3 spadku,
- siostra – 1/3 spadku oraz - dzieci brata – także 1/3 spadku (ponieważ dzieci jest dwoje, dostaną one po 1/6 spadku).

Jeżeli zatem Pani rodzice chcieliby, aby spadek po nich nabyła jedynie Pani wraz z siostrą, to powinni sporządzić odpowiednie testamenty i uczynić w nich Panię swoimi jedynymi spadkobiercami. Jeśli rodzice zechcą coś przekazać Paniom jeszcze

Jeśli rodzic nie sporządzi testamentu, to także z dzieci dziedziczy po równo.

za życia, mogą to zrobić w drodze darowizny. Jeśli darowizną będzie mieszkanie, to umowa musi być sporządzona przez notariusza.

Podstawa prawna: art. 931 kodeksu cywilnego

Komu będzie przysługiwał spadek po teściach?

Spadek, jaki otrzyma małżonek, jest jego majątkiem osobistym.

Od 20 lat wspólnie z mężem i dziećmi mieszkamy w domu teściów. Teść nie żyje. Mój mąż jest jedynakiem. Czy mnie, synowie, i moim dzieciom coś się z tego prawnie należy?

Magda z Pomorza

● Niestety, w przypadku rozvodu dom przypadłby mężowi. Mogłaby Pani domagać się jedynie zwrotu nakładów poniesionych na remonty i inwestycje na dom poczynione wspólnie z mężem. Konieczne byłoby wówczas udokumentowanie tych wydatków rachunkami i fakturami. Zwrotu takich nakładów dokonuje się przy

podziale majątku wspólnego w sądzie lub u notariusza. Sął może jednak nakazać wcześniejszy zwrot pieniędzy, jeżeli wymaga tego dober rodziny.

Spadek po Pani teściu przypadłby teściowej oraz mężowi. Jedynym spadkobiercą teściowej również będzie w przyszłości jej syn, czyli Pani mąż. Zaś gdy mąż odziedziczy po rodzicach dom, to będzie on stanowił jego majątek osobisty. W obecnej sytuacji nie ma Pani więc tytułu własności do tej nieruchomości.

Podstawa prawna: art. 33 i 45 kodeksu rodzinnego

Renta po ojcu – gdzie się o nią ubiegać?

Od czterech lat mieszkam z córką w Niemczech. Ojciec dziecka cały czas przebywał w Polsce. Niedawno zmarł. Gdzie mogę się dowiedzieć o rentę dla córki po ojcu?

Kryszyna z Niemiec

● Z tą sprawą należy się zwrócić do Biura Rent Zagranych z ZUS w Warszawie lub ostatnim miejscu zamieszkania dziecka w Polsce, jeśli nie ma ono miejsca stałego pobytu w Niemczech. Jeżeli córka jest małoletnia, to Pani musi w jej imieniu zapisać wniosek o przyznanie renty. Taki wniosek można też złożyć przez pełnomocnika (ma Pani prawo powołać do tego np. kogóż z rodziny). Przed złożeniem wniosku warto telefonicznie się upewnić, jakie dokumenty należy dołączyć.

Podstawa prawna: § 12 rozporządzenia RM z 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe

Ile czasu na zawiadomienie urzędu o darowiznie?

Moja mama chce przekazać mi w darowiznie działkę leśną. Wiem, że nie zapłacę podatku, ale muszę zawiadomić o tym urząd skarbowy. Ile mam na to czasu?

Zuzanna z Gdańska

● Musi Pani dokonać zgłoszenia w ciągu miesiąca, licząc od

dnia powstania obowiązku podatkowego. Gdy darowizną jest nieruchomości – jak w Pani przypadku – jeden miesiąc liczy się od daty podpisania umowy w formie aktu notarialnego. Darowiznę należy zgłosić do urzędu skarbowego zgodnego ze swoim

miejsce zamieszkania (tam, gdzie składa Pani roczne zeznanie podatkowe). Proszę pamiętać, że jeśli nie dopełni Pani tego obowiązku, to urząd skarbowy ma prawo nałożyć karę.

Podstawa prawna: Druk nr 222/2006, poz. 1629